

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIX. Vtrum Filij cognitionem cognitione Patris, Spiritus sancti cognitionem
cognitione Filik inferiorem dixerit,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

va) ἰδὲν τὸν υἱόν. καὶ πάλιν ἀγγελοὶ ἢ θῆβαι) ἰδὲν τὸ ἄγιον πνεῦμα, καὶ οἱ ἀγγελοὶ ἢ θῆβαι) ἰδὲν Ἄ
 τὴν ἀγγελίαν. *Discant quomodo non dubitavit Origenes dicere Filium non videre Patrem, sed dicit: Quomodo non potest videre Patrem Filius, nec Filium videre potest Spiritus sanctus. Et rursus: Angelus videre non possunt Spiritum sanctum, & homines non possunt videre Angelos. Eadem replicat in Epistola ad Iohannem Hierosolymitanum, cap. 2. Hieronymus quoque errores recensens librorum ἀδὲ ἀρχῶν, in Epistola 59. ad Avit. scripsisse eum ait in primo Operis huius volumine, Deum Patrem, per naturam invisibilem, à Filio non videri: & in secundo: Restat ut invisibilis sit Deus. Si autem invisibilis per naturam est, neque Salvatore visibilis erit. Idem in Epistola 61. ad Pammach. cap. 3. Et primum de libro ἀδὲ ἀρχῶν, ubi loquitur: Sicut enim incongruum est dicere quod possit Filius videre Patrem. ita inconveniens est opinari quod Spiritus sanctus possit videre Filium. In qua heresi versatum fuisse Iohannem Hierosolymitanum toto hoc capite demonstrat. Par est Gennadij querela libr. De dogmatib. cap. 4. Nihil, inquit, sibi invisibile à creaturis (in Trinitate credamus) ut Origenes. Legendum, ni fallor, ut creaturis; hoc est, Nihil esse credamus in Trinitate, quod ab aliquibus ejus Personis videri non possit, quemadmodum à creaturis videri non potest, quod putavit Origenes. Par & illa Iustiniani in Epistola ad Menam, & Isidori libr. 8. Origin. cap. 5. & Anonymi Auctoris Apologiae pro Origene, apud Photium, Cod. 117. & Nicetae Acominati, & Honorij Augustodunensis in lib. De Har. & Cedreni in Compendio, & Suida in voce ἀεὶ ὄντος, & Zonarae libr. 2. in Decio. Atque hunc porro errorem ab Adamantio mutuatus est Arius, quem dicere ausum esse narrat Athanasius De Synodis, ἀδυνατῶν ἰσθὶ τὸν πατέρα θεωρεῖν, οὐκ ἔστιν ἰσθὶ αὐτοῦ. αὐτὸς γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἰσθὶ τὸν πατέρα οὐκ ἔστιν. υἱὸς γὰρ ὢν, θελήσας πατέρα ὑπερῆραν ἀλλοτρίως. τίς γὰρ λόγος αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα ὅτι αὐτὸν τὸν θεοῦ ἰσθῶντα γινώσκει ἐν καρτερῆσει; δίδον ὅτι τὸ ἀρχαῖον ἔχει τὸν αἰῶνα ὡς ἔστιν ἐκαστοῦ ἰσθῶντα, ἢ ἰσθῶντα ἰσθῶντα ἔχει ὅτι ἔστιν. Possibile enim ipsi non est investigare Patrem qualis in seipso est. Filius quippe suam ipse essentiam non novit. Cum sit enim Filius, voluntate Patris talis existit. Quae enim concedit ratio eam qui sit ex Patre genitorem ipsam comprehensione possoscere? Perspicuum est, quod habet principium eam qui aetate principio mente completi vel comprehendere non posse.*

XVIII. At eam criminationem ab Origene multis depellere conatur Rufinus Invect. 1. in Hieron. offenditque ad refellendam Valentinianorum haesim, qui Deum corporeum humanis membris habituque constantem describebant, Origenem probasse Deum ex natura sua corpore carere, ac proinde sub oculos cadere non posse, vilionem quippe corporum esse; nosci autem posse, quod cognitio rerum sit corpore carentium; nosci igitur Patrem à Filio, videri nequitiam. Tum locum ipsum Origenis deprimat, in quo haec habentur: *Aliud est videre, aliud noscere; videri & videre, corporum est; nosci & noscere, intellectualis natura est. Quiaquid ergo proprium corporum est, hoc nec de Patre nec de Filio sentiendum est. Quod vero ad naturam pertinet Deitatis, hoc inter Patrem & Filium constat.* Ait demum depravatam hoc loco, & corruptam fuisse suam interpretationem, atque ita purgandi sui causa concludit: *Si quis negat quod non ita videt Filius Patrem, sicut Pater Filium; & non ita videt Spiritus sanctus Patrem & Filium, sicut videt Pater Filium & Spiritum sanctum, anathema sit. Videt enim, & verissime videt, sed ut Deus Deum, & lux lucem, & non ut caro carnem, sed ut Spiritus sanctus non corporeis sensibus, sed virtutibus Deitatis.* Rufini responsonem arripuit & uberius explicavit Halloxius libr. 4. Orig. defenf. Quaest. 4. Porro locus Origenis his celebratus concertationibus extat libr. 4. ἀδὲ ἀρχῶν, cap. 1. cui similem alterum reperies libr. 2. cap. 4. His adjungi potest ad tutelam Origenis & ille quoque è Tom. 20. in Ioh. p. 292. ἀπερ ἀγγελοὶ ἀπὸ πνεῦμα εἰσποιοῦ ἀπὸ ἀρχῆς αὐτοῦ πνεῦμα γαρνοῦναι τὰ λόγια, ἀλλὰ ἂν ὁ λογισμὸς φησὶ. καὶ οὐκ ἀποδοῦναι ἡμῖν οἱ ἀπὸ ἀρχῆς αὐτοῦ πνεῦμα καὶ ὑπὲρ) ἡμεῖς οὐκ εἰσποιοῦναι τὰ λόγια. ὅτι τὸν αὐτοῦ πνεῦμα ἀποδοῦναι λέγει ὁ πνεῦμα ἡμῶν, ἢ ἡμῶν τὸ εἰσποιοῦναι τὸν αὐτοῦ πνεῦμα τὸν πατέρα εἰ μὴ ὁ υἱὸς, ἀλλὰ ἡ αὐτοῦ πνεῦμα ὅτι αὐτὸς ὁ υἱὸς ἀποδοῦναι. ἢ δὴ οὐκ ἔστι τὸ αὐτοῦ πνεῦμα ἡμῶν ἐν τῷ πνεῦμα τὸν γάρ οὐκ ἔστιν ἀποδοῦναι λέγει ἐν τῷ ἀγγελοῦ ἡμῶν πνεῦμα τὸν πατέρα, καὶ λέγει. Hic autem, ut alibi saepe, illud ex Apologia Pamphili usurpare licet: *Dubium autem non est, quod eodem sensu etiam in ceteris sentiat, nec sit sibi ipse contrarius.*

XIX. Attamen ne perfecte quidem & plene Patrem à Filio nosci, ita ut à seipso noscitur Pater, minoremque esse cognitionem Filij quam Patris nonnunquam Origenes asseruit: nam Hieronymus in Epist. 59. ad Avit. cap. 4. recitat hoc ipsius decretum è libr. 4. ἀδὲ ἀρχῶν, quod & Graece exhibet Iustinianus in fine Epistolae ad Menam: *Cariosus Lector inquirit, utram à semetipso cognoscatur Pater, quomodo cognoscitur à Filio; scienisque illud quod scriptum est: Pater qui misit me, major me est, in omnibus verum esse comendet, ut dicat & in cognitione Filio Patrem esse majorem, dum perfectus & purius à semetipso cognoscitur quam à Filia.* Atque id esse causae quare Filium à Patre comprehendi, Patrem vero à Filio nequitiam comprehendi posse opinatus sit, ait Hieronymus: contra quam Paganino Gaudentio visum est, qui ideo censuisse Origenem scribit, Filium videre non posse Patrem, quia Filium habuit pro re creata; intellectum autem creatum rem infinitam cernere non posse. Cum enim putasse feratur

Gaudentio
 comparat.
 Orig.
 cum Philo.
 Platonicis

